

Kontinuasjonseksamen ØK 142 Forskningsmetode 2001

Fredag 21. September 2001, kl. 0900-1400

Eksamen er på tre sider og består av fire deler som gis følgende vekt:

Vitenskapsfilosofi: 2/15=13.33%

Kvantitative forskningsmetoder: 6/15=40%

Kvalitative forskningsmetoder: 4/15=26.67%

Program evaluering: 3/15=20%

Vitenskapsfilosofi: 2/15=13.33%

1. Vurdér og kritisér det vitenskapsfilosofiske syn der vitenskap betraktes som kunnskap utviklet fra empiriske fakta (Chalmers 1999, kap. 1: Science as knowledge derived from the facts of experience).
2. Beskriv og kritisér Lakatos' (1970) begrep "forskningsprogram" (research program) (Chalmers 1999, kap. 9: Theories as structures II: Research programs).

Kvantitative forskningsmetoder: 6/15=40%

3. Vennligst beskriv tre eller flere typer reliabilitet (reliability) og fire eller flere typer validitet (measurement validity) som er relevante i forbindelse med vitenskapelig måling (Neuman 1997, kap. 7, ss 138-144) (5% vekt).
4. Ved design av spørreskjema innen spørreundersøkelsesorientert forskning (survey research) er et sentralt spørsmål hvorvidt spørsmålene skal være såkalt "åpne" eller "lukkede" (open versus closed questions). Vennligst gjør rede for fordelene og ulempene ved åpne versus lukkede spørsmål (Neuman 1997, kap. 10, ss 240-242). (5% vekt).
5. Vennligst les gjennom vedlagte omtale fra Dagbladet som beskriver terroristangrepet mot USA 11. September 2001. Du er oppnevnt som leder av en forskningskommisjon med mandat å analysere fenomener av denne type innenfor et samfunnssikkerhetsperspektiv vitenskapelig ved anvendelse av kvantitative forskningsmetoder. De syv følgende punkter er eksempler på hva som bør inngå i analysen (30% vekt).

5.1. Beskriv et forskningsspørsmål (research question).

5.2. Si kort hva som kjennetegner en variabel og identifiser flest mulig variabler relevante for fenomener av denne type.

5.3. Foreta plausible valg av variabler som henholdsvis uavhengige og avhengige.

5.4. Formuler så mange hypoteser som mulig.

5.5. Beskriv hvorledes du finner det formålstjenlig å måle variablene, på hvilket nivå du ønsker å måle variablene, og hvorvidt du ønsker å anvende skala eller indekser.

5.6. Beskriv eventuelle trusler du ser mot reliabilitet (reliability) og validitet (validity).

5.7. Innen kvantitative forskningsmetoder skilles det mellom eksperimentell forskning (experimental research), ikke-reaktiv forskning (nonreactive research and available data), og spørreundersøkelsesorientert forskning (survey research). Velg en av disse og beskriv med så høy presisjon som mulig de videre skritt du ønsker å ta frem mot skriving av forskningsrapporten.

Kvalitative forskningsmetoder: 4/15=26.67%

6. Ragnvald Kalleberg (1996) (Holter/Kalleberg 1996:50-55) skiller mellom tre typer forskningsopplegg innen kvalitative forskningsmetoder. (1) Konstaterende forskningsopplegg. (2) Vurderende forskningsopplegg. (3) Konstruktive

forskningsopplegg. Vennligst beskriv, vurder, og kritisér disse tre typer forskningsopplegg (6.67% vekt).

7. Vennligst les gjennom vedlagte omtale fra Dagbladet som beskriver terroristangrepet mot USA 11. september 2001. Du er oppnevnt som leder av en forskningskommisjon med mandat å analysere fenomener av denne type innenfor et samfunnssikkerhetsperspektiv vitenskapelig ved anvendelse av kvalitative forskningsmetoder. Beskriv en kvalitativ studie for et forskningsspørsmål du velger for fenomener av denne type. Beskriv med så høy presisjon som mulig de videre skritt du ønsker å ta, desto dypere og mer profesjonelt, desto bedre. I den grad du finner det hensiktsmessig kan du ta hensyn til et eller flere av følgende punkter (20% vekt):

- 7.1. Velg fokus for studien, hvilke datakilder du ønsker å benytte, og hvordan du vil samle inn og analysere data.
- 7.2. Gjør rede for om du ønsker å utføre en kategoribasert analyse, en diskursanalyse, eller en narrativ analyse, der du beskriver ingrediensene og begrunner valget.
- 7.3. Gjør rede for om du ønsker å velge et konstaterende forskningsopplegg, et vurderende forskningsopplegg, eller et konstruktivt forskningsopplegg, der du beskriver ingrediensene og begrunner valget.
- 7.4. Hvis du velger å anvende Jette Fogs (1996) begrep "kvalitativ, ikke-statistisk representativitet", gjør rede for hvorledes.
- 7.5. Hvis du velger gruppeintervju, begrunn valget og gjør rede for hvorledes du finner det hensiktsmessig å sette sammen grupper i.h.t. "kontroll-" og "bruddegenskaper".
- 7.6. Gjør rede for om du i analysearbeidet ønsker å bygge opp en struktur "nedenfra", som ved ordning av enkeltelementer ved å legge puslespill, eller å søke etter en struktur "ovenfra", der du søker etter helhet, en bærende idé, eller et fiksérbilde.

Program evaluering: 3/15=20%

8. Beskriv Owens (1999) interaktive evalueringsform (interactive evaluation).
9. Owen (1999) beskriver over tre kapitler (kap. 4,5,6) en evaluering som bestående av tre prosesser. Vennligst beskriv den tredje av disse prosessene. Den tredje prosessen kjennetegnes ved utspredelse, rapportering, kunngjøring av resultatene til identifiserte mottagere, utnyttelse av resultatene, identifikasjon av faktorer som innvirker på klientens evne til å utnytte resultatene (disseminating the findings to identified audiences, utilisation of findings, factors which affect client utilisation) (Owen 1999, kap. 6: From Evaluation Findings to Utilisation).

Vedlegg

Dagbladet.no

85 minutter verden aldri glemmer

Situasjonen er kaotisk i USA. Se oversikten over hva som er skjedd.

Av [EUGENE BRANDAL LARAN](#) og [KRISTIN GRØNTOFT](#)

Tirsdag 11. september 2001 17:26

Fire fly har styrtet rundt omkring i USA. To av flyene har tatt av fra Boston, ett fra Newark i New Jersey og ett fra Washington. (Alle tidspunktene er lokal tid).

08:45: Det første flyet krasjer i World Trade Center i New York. Flyet, en boeing 767, tilhører American Airlines og skal fra Boston til Los Angeles. Flyet var flight 11, og hadde 81 passasjerer, to flygere og en besetning på ni om bord.

09:03: Fly nummer to krasjer i World Trade Center. Det er trolig en Boeing 767 fra United Airlines, med flightnummer 175. Det var 56 passasjerer om bord, sammen med ni besetningsmedlemmer.

09:17: All flytrafikk fra flyplasser i New York blir stoppet.

09:30: Bush holder tale i Florida, og sier nasjonen trolig er utsatt for et terroristangrep.

09:40: All flytrafikk i USA blir stanset.

09:43: Et fly styrter i Pentagon (Forsvarsdepartementet) i Washington. Dette er trolig flightnummer 77, en Boeing 757 som skulle fra Washington til Los Angeles. Flyet hadde 58 passasjerer, to flygere og en besetning på fire.

09:45: Det hvite hus evakueres.

10:05: Det sørlige tårnet på World Trade Center kollapse.

10:10: En del av Pentagon faller sammen.

10:10: Flight 93, en Boeing 767 fra Newark til San Francisco, styrter. Flyet som var fra fra United Airlines i Pennsylvania, går i bakken nord for Somerset County Airport ved Pittsburgh. Boeing 767 fra Newark til San Francisco. Det var 38 passasjerer, og en bestning på sju om bord i flyet.

10:28: Det nordlige tårnet på World Trade Center kollapse.

*Pentagon, Det hvite hus, flere departementer, CIA og andre offentlige bygninger er evakuert.

*President George Bush avlyste sin reise i Florida, og dro til Louisiana. Han kalte angrepene «en nasjonal tragedie». Han dro videre til et hemmelig sted, med Air Force One.

*For første gang i USAs historie, er alle fly innstilt.

*Alle internasjonale flyvninger blir omdirigert til Canada.

*Taliban holder pressekonferanse, og sier at de ikke står bak.

*Hele sentrum i Manhattan er evakuert. Mer enn 10 000 redningsfolk er i området.

*Sears Tower i Chicago og FN-bygningen i New York er evakuert.

*New York Port Authority har stengt alle bruer og tunneler ved byen.

*NATO sendte hjem alt disponibelt mannskap fra hovedkvarteret sitt i Brussel.

*Grensepostene ved grensa til Mexico er satt i høyeste beredskap.

*Offentlige bygninger er evakuert over hele USA. Amerikanske utenriksstasjoner og ambassader får nå spesiell beskyttelse i mange land, deriblant Norge.

(Tidspunktene er hentet fra CNN).